EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 7.5.2008
KOM(2008) 249 lopullinen

2008/0095 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhtenäisvaluutan käyttöönottamisesta Slovakiassa 1 päivänä tammikuuta 2009

(komission esittämä)

PERUSTELUT

Komission ehdotus perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaiseksi neuvoston päätökseksi

Neuvosto päätti 3. toukokuuta 1998, että Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Portugali, Itävalta ja Suomi täyttivät yhtenäisvaluuttaan 1. tammikuuta 1999 siirtymiseksi vaadittavat edellytykset. Koska Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta käyttivät oikeuttaan jättäytyä talous- ja rahaliiton ulkopuolelle, neuvosto ei arvioinut, täyttävätkö ne vastaavat edellytykset. Neuvosto katsoi, että Kreikka ja Ruotsi olivat jäsenvaltioita, joita koski poikkeus. Neuvosto päätti 19. kesäkuuta 2000, että Kreikka täytti tarvittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi 1. tammikuuta 2001. Euroopan unioniin 1. päivänä toukokuuta 2004 liittyneistä maista (Tšekki, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia) tuli jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus liittymisasiakirjan 4 artiklan mukaisesti. Neuvosto päätti 11. heinäkuuta 2006, että Slovenia täytti tarvittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi 1. tammikuuta 2007. Bulgariasta ja Romaniasta, jotka liittyivät Euroopan unioniin 1. tammikuuta 2007, tuli jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus liittymisasiakirjan 5 artiklan mukaisesti. Neuvosto päätti 10. heinäkuuta 2007, että Kypros ja Malta täyttivät tarvittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi 1. tammikuuta 2008.

Poikkeuksien kumoamisesta määrätään perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdassa. Kyseisessä kohdassa tarkoitetut menettelyt käynnistetään joka tapauksessa kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus. Näiden menettelyjen mukaan komission ja Euroopan keskuspankin (EKP) on annettava neuvostolle 121 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kertomus jäsenvaltioiden, joita koskee poikkeus, edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien velvollisuuksiensa täyttämisessä. Komissio voi esittää neuvostolle omaan kertomukseensa ja EKP:n kertomukseen perustuvan ehdotuksen neuvoston päätökseksi vaaditut edellytykset täyttäviä jäsenvaltioita koskevan poikkeuksen kumoamiseksi.

Komission ja EKP:n viimeisimmät säännölliset lähentymiskertomukset hyväksyttiin joulukuussa 2006. Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta eivät ole ilmoittaneet aikomuksestaan ottaa yhtenäisvaluutta käyttöön. Sen vuoksi vuoden 2008 lähentymiskehityksen arviointi kattaa seuraavat 10 jäsenvaltiota, joita koskee poikkeus: Bulgaria, Viro, Unkari, Latvia, Liettua, Puola, Tšekki, Romania, Slovakia ja Ruotsi. Koska Bulgaria ja Romania liittyivät EU:n jäseniksi 1. tammikuuta 2007, niitä tarkastellaan ensimmäistä kertaa. Slovakia jätti 4. huhtikuuta 2008 myös euron käyttöön ottamiseksi 1. tammikuuta 2009 vaadittavien edellytysten täyttymistä koskevan arviointipyynnön.

Komissio hyväksyi lähentymiskertomuksen kokouksessaan 7. toukokuuta 2008. EKP antoi oman kertomuksensa 6. toukokuuta. Komission ja EKP:n kertomuksissa tutkitaan, onko maan lainsäädäntö, kunkin kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, sopusoinnussa perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä EKPJ:n ja EKP:n perussäännön kanssa. Kertomuksissa tarkastellaan myös sitä, onko maa saavuttanut kestävän lähentymisen korkean tason lähentymisperusteiden mukaisesti, ja kiinnitetään huomiota myös useisiin muihin 121 artiklan 1 kohdan viimeisessä alakohdassa mainittuihin näkökohtiin.

Lähentymiskertomuksessaan komissio tekee päätelmän, jonka mukaan arvioiduista jäsenvaltioista ainoastaan Slovakia täyttää euron käyttöönottoa koskevat edellytykset, olettaen että neuvosto noudattaa komission suositusta liiallista ylijäämää koskevan menettelyn kumoamiseksi.

Kertomuksensa ja EKP:n kertomuksen perusteella komissio on hyväksynyt oheisen ehdotuksen neuvoston päätökseksi Slovakiaa koskevan poikkeuksen kumoamisesta 1. tammikuuta 2009 lukien.

2008/0095 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhtenäisvaluutan käyttöönottamisesta Slovakiassa 1 päivänä tammikuuta 2009

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 122 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon komission kertomuksen[1],

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin kertomuksen[2],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuneessa neuvostossa käydyt keskustelut,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Talous- ja rahaliiton, jäljempänä ’EMU’, kolmas vaihe alkoi 1 päivänä tammikuuta 1999. Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 1998 valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontunut neuvosto päätti, että Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi täyttivät yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 1999 vaadittavat edellytykset[3].

(2) Neuvosto teki päätöksellä 2000/427/EY[4] päätöksen, jonka mukaan Kreikka täytti edellytykset yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2001. Neuvosto teki päätöksellä 2006/495/EY[5] päätöksen, jonka mukaan Slovenia täytti edellytykset yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2007. Neuvosto teki päätöksellä 2007/503/EY[6] ja päätöksellä 2007/504/EY[7] päätöksen, jonka mukaan Kypros ja Malta täyttivät edellytykset yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2008.

---

1 Kertomus hyväksyttiin 7 päivänä toukokuuta 2008 - KOM(2008) 248.
2 Kertomus annettiin 6 päivänä toukokuuta 2008.
3 Päätös 1998/317/EY (EYVL L 139, 11.5.1998, s. 30).
4 EYVL L 167, 7.7.2000, s. 19.
5 EUVL L 195, 15.7.2006, s. 25.
6 EUVL L 186, 18.7.2007, s. 29.
7 EUVL L 186, 18.7.2007, s. 32.

(3) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti neuvostolle eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn, perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 kohdan mukaisesti, että se ei aikonut siirtyä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen 1 päivänä tammikuuta 1999. Tätä ilmoitusta ei ole muutettu. Tanska on eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyn, perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 kohdan ja valtion- tai hallitusten päämiesten Edinburghissa joulukuussa 1992 tekemän päätöksen mukaisesti ilmoittanut neuvostolle, että se ei osallistu talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen. Tanska ei ole pyytänyt perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamista.

(4) Ruotsia koskee päätöksen 98/317/EY nojalla perustamissopimuksen 122 artiklassa määritelty poikkeus. Vuoden 2003 liittymisasiakirjan[8] 4 artiklan mukaisesti Tšekkiä, Viroa, Latviaa, Liettuaa, Unkaria, Puolaa ja Slovakiaa koskee perustamissopimuksen 122 artiklassa määritelty poikkeus. Vuoden 2005 liittymisasiakirjan[9] 5 artiklan mukaisesti Bulgariaa ja Romaniaa koskee perustamissopimuksen 122 artiklassa määritelty poikkeus.

(5) Euroopan keskuspankki, jäljempänä ’EKP’, perustettiin 1 päivänä heinäkuuta 1998. Euroopan valuuttajärjestelmän on korvannut valuuttakurssijärjestelmä (ERM), jonka perustamisesta sovittiin valuuttakurssimekanismin perustamisesta talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa 16 päivänä kesäkuuta 1997 annetulla Eurooppa-neuvoston päätöslauselmalla[10]. Talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia (ERM II) koskevista toimintamenettelyistä määrätään talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia koskevista toimintamenettelyistä 16 päivänä maaliskuuta 2006 tehdyssä Euroopan keskuspankin ja euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien välisessä sopimuksessa[11].

(6) Poikkeuksen kumoamisesta asianomaisten jäsenvaltioiden osalta määrätään perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdassa. Mainitun artiklan mukaan komissio ja EKP antavat neuvostolle kertomuksen 121 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti ainakin kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus. Komission ja EKP:n viimeisimmät säännölliset lähentymiskertomukset hyväksyttiin toukokuussa 2008. Slovakia esitti 4 päivänä huhtikuuta 2008 virallisen pyynnön lähentymiskehityksen arvioimisesta.

(7) Kunkin jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä, kansallisten keskuspankkien perussääntö mukaan luettuina, on tarpeen mukaan muutettava, jotta ne olisivat sopusoinnussa perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän perussäännön, jäljempänä ’EKPJ:n perussääntö’, kanssa. Komission ja EKP:n kertomuksissa arvioidaan yksityiskohtaisesti Slovakian lainsäädännön yhteensopivuutta perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä EKPJ:n perussäännön kanssa.

---

8 EUVL L 236, 23.9.2003, s. 33.

9 EUVL L 157, 21.6.2005, s. 203.

10 EYVL C 236, 2.8.1997, s. 5.

11 EUVL C 73, 25.3.2006, s. 21, sopimus sellaisena kuin se on muutettuna 14 päivänä joulukuuta 2007 tehdyllä sopimuksella (EUVL C 319, 29.12.2007, s. 7).

(8) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 1 artiklan mukaan perustamissopimuksen 121 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetulla hintatason vakauden arviointiperusteella tarkoitetaan, että jäsenvaltio on saavuttanut kestävän hintatason vakauden ja tarkasteluajankohtaa edeltävän vuoden aikana todetun keskimääräisen rahanarvon alentumisasteen, joka ylittää enintään 1,5 prosenttiyksiköllä enintään kolmen hintatason vakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaavan asteen. Hintavakautta arvioitaessa inflaatiota mitataan yhdenmukaistetuilla kuluttajahintaindekseillä (YKHI), jotka on määritelty yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindekseistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95[12]. Hintavakausperusteen arvioimiseksi jäsenvaltion inflaatiota on mitattu kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettisen keskiarvon prosentuaalisena muutoksena verrattuna edellisen jakson kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettiseen keskiarvoon. Maaliskuussa 2008 päättyneen yhden vuoden tarkastelujakson aikana kolme hintavakaudessa parhaiten suoriutunutta jäsenvaltiota olivat Malta, jonka inflaatio oli 1,5 prosenttia, Alankomaat, jonka inflaatio oli 1,7 prosenttia, ja Tanska, jonka inflaatio oli 2,0 prosenttia. Komission ja EKP:n kertomuksissa on käytetty viitearvoa, joka on saatu laskemalla kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion inflaation yksinkertainen aritmeettinen keskiarvo, johon on lisätty 1,5 prosenttiyksikköä. Maaliskuussa 2008 päättyneen vuoden jakson viitearvo oli 3,2 prosenttia.

(9) Perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 2 artiklan mukaan 121 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu julkistalouden tilannetta koskeva arviointiperuste merkitsee, ettei jäsenvaltiota tarkasteluajankohtana koske perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta kyseisessä jäsenvaltiossa.

(10) Perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaan perustamissopimuksen 121 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettu Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmään osallistumista koskeva arviointiperuste merkitsee, että jäsenvaltio on noudattanut Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmässä (ERM) määrättyjä tavanomaisia vaihteluvälejä ilman, että sillä on ollut merkittäviä paineita, ainakin kahtena viimeisenä tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena. Erityisesti jäsenvaltio ei ole omasta aloitteestaan saanut alentaa valuutan kahdenvälistä keskusarvoa suhteessa toisen jäsenvaltion valuuttaan samana aikana. Valuuttakurssia koskevan lähentymisperusteen täyttymistä on arvioitu 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen ERM II:n puitteissa. Arvioidessaan kertomuksissaan tämän lähentymisperusteen täyttymistä komissio ja EKP ovat tarkastelleet 18 päivänä huhtikuuta 2008 päättynyttä kahden vuoden jaksoa.

[12] EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1. asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

(11) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 4 artiklan mukaan 121 artiklan 1 kohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettu korkokantojen lähentymisperuste tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena merkitsee, että jäsenvaltion pitkän aikavälin korkokantojen keskimääräinen nimellistaso on enintään kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin enintään kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaava taso. Korkokantojen lähentymisperusteen tarkastelussa on käytetty vertailukelpoisia valtion 10 vuoden viitelainan korkoja. Korkokantojen lähentymisperusteen täyttämistä arvioitaessa komission ja EKP:n kertomuksissa on laskettu viitearvo lisäämällä kaksi prosenttiyksikköä kolmen hintavakauden parhaiten saavuttaneen jäsenvaltion pitkäaikaisten nimelliskorkojen yksinkertaiseen aritmeettiseen keskiarvoon. Maaliskuussa 2008 päättyneen vuoden jakson viitearvo oli 6,5 prosenttia.

(12) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 5 artiklan mukaan komissio toimittaa lähentymisperusteiden täyttämisen arvioinnissa käytettävät tiedot. Komissio on toimittanut tiedot tämän päätöksen valmistelua varten. Komissio on toimittanut julkista taloutta koskevat tiedot jäsenvaltioiden ilmoitettua ne 1 päivään huhtikuuta 2008 mennessä Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta 22 päivänä marraskuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93[13] mukaisesti.

(13) Niiden kertomusten perusteella, jotka komissio ja EKP ovat laatineet Slovakian edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien velvollisuuksiensa täyttämisessä, komissio katsoo seuraavaa:

a) Slovakian kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on sopusoinnussa perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä EKPJ:n/EKP:n perussäännön kanssa.

b) Siltä osin, täyttääkö Slovakia perustamissopimuksen 121 artiklan 1 kohdan neljässä luetelmakohdassa mainitut lähentymisperusteet, voidaan todeta seuraavaa:

– Slovakian keskimääräinen inflaatio oli maaliskuussa 2008 päättyneen vuoden aikana 2,2 prosenttia, joka on selvästi viitearvon alapuolella, ja inflaatio todennäköisesti pysyy lähikuukausina viitearvon alapuolella, joskin marginaali on supistumassa,

– Slovakian julkisen talouden alijäämä on saatu supistettua realistisella ja kestävällä tavalla alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen; sen vuoksi komissio suosittaa neuvostolle liiallisen alijäämän olemassaolosta Slovakiassa tehdyn päätöksen kumoamista,

[13] EYVL L 332, 31.12.1993, s. 7, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 2103/2005 (EUVL L 337, 22.12.2005, s. 1).

– Slovakia on ollut ERM II:n jäsen 28 päivästä marraskuuta 2005; 18 päivänä huhtikuuta 2008 päättyneen kahden vuoden jakson aikana Slovakian korunaan (SKK) ei ole kohdistunut merkittäviä paineita eikä Slovakia ole omasta aloitteestaan alentanut korunan kahdenvälistä keskuskurssia suhteessa euroon,

– maaliskuussa 2008 päättyneen vuoden aikana Slovakian pitkäaikaiset korot olivat keskimäärin 4,5 prosenttia, mikä alittaa viitearvon.

c) Lainsäädännön sopusointuisuuden ja lähentymisperusteiden täyttymisen sekä muiden näkökohtien perusteella ja edellyttäen, että neuvosto kumoaa liiallisen alijäämän olemassaoloa koskevan päätöksen, Slovakia täyttää euron käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset.

(14) Komission suosituksesta neuvosto kumosi liiallisen alijäämän olemassaolosta Slovakiassa tehdyn neuvoston päätöksen 3 päivänä kesäkuuta 2008[14].

(15) Neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta, mitkä niistä jäsenvaltioista, joita koskee poikkeus, täyttävät yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset, ja kumoaa poikkeukset näiden jäsenvaltioiden osalta,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Slovakia täyttää yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset. Slovakiaa koskeva vuoden 2003 liittymisasiakirjan 4 artiklassa tarkoitettu poikkeus kumotaan 1 päivästä tammikuuta 2009.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[14] EUVL L […], […], s. […].